

การสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองท้องถิ่น ในยุค New normal สู่ยุค Next normal TEACHING ENGLISH IN SCHOOLS UNDER THE LOCAL GOVERNMENT ORGANIZATION IN THE NEW NORMAL ERA TO THE NEXT NORMAL ERA

เปรมินทร์ สิงห์ขอม และ พระมหาไพจิตร อุตตมธมโม

โรงเรียนวังไม้แดงพิทยาคม และ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

Peramin Singsom and PhramahaPaijit Uttamadhammo

Wangmaidangpittayakhom School and Mahamakut Buddhist University Mahavajiralongkorn Rajavidyalaya Campus

*Corresponding author Email : paijitsakong@gmail.com

(วันที่รับบทความ : กันยายน 20, 2565 ; วันที่แก้ไขบทความ : ตุลาคม 13, 2565 ; วันที่ตอบรับบทความ : ตุลาคม 19, 2565)

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในยุค New normal สู่ยุค Next normal ซึ่งการสอนภาษาอังกฤษในวิถีชีวิตใหม่ (New normal) ให้สถานศึกษาพิจารณารูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน มีการจัดการเรียนการสอนได้ 5 รูปแบบ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ ได้แก่ On-line, On-air, On-demand, On-hand และ On-site โดยยึดหลักความปลอดภัยของผู้เรียน ครูผู้สอน และผู้ปกครอง เป็นสำคัญ อันจะนำไปสู่ยุค Next normal ชีวิตวิถีถัดไปหลังโควิด ครูและบุคลากรทางการศึกษาจะต้องเตรียมพร้อมและปรับตัวในการพัฒนาทักษะเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถให้ผู้เรียนมีศักยภาพ มีโอกาสทางการศึกษา ครูมีความพร้อมกับการมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ คู่คุณธรรม ที่ยั่งยืนต่อไป

คำสำคัญ : การสอนภาษาอังกฤษ, วิถีชีวิตใหม่, ชีวิตวิถีถัดไป

Abstract

This academic article is aimed to study about the English learning pattern from new normal to next normal era. Teaching English in a new normal allows educational institutions to consider a teaching pattern that is appropriate for the current situation. 5 patterns of teaching and learning management have been arranged by the Ministry of Education namely; On-line, On-air, On-demand, On-hand, and On-site by sticking to the security of the learners, teachers, and guardians as it is the priority which will lead to the next normal era after the pandemic period. Teachers and educational staff need to be ready and adjust themselves to develop their skills in order to fulfill their competency for the learners to gain potential with the education opportunity. Teachers are ready with their determination to develop their students to gain knowledge with the sustainability ethic.

Keywords : Teaching English, New Normal, Next Normal

บทนำ

ในสังคมปัจจุบันการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเอง และผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต ภาษาต่างประเทศที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐานซึ่งกำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คือ ภาษาอังกฤษ ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น เช่น ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน จีน ญี่ปุ่น อาหรับ บาลี

และภาษากลุ่มประเทศ เพื่อนบ้านหรือภาษาอื่น ๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะจัดทำรายวิชาและจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 220)

การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ สื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้ 1) ภาษาเพื่อการสื่อสาร การใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง พูด อ่าน เขียน แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ตีความ นำเสนอข้อมูล ความคิดรวบยอดและความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม 2) ภาษาและวัฒนธรรม การใช้ภาษาต่างประเทศตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาความสัมพันธ์ ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับวัฒนธรรมไทยและนำไปใช้อย่างเหมาะสม 3) ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น การใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน 4) ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก การใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ชุมชน และสังคมโลก เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อประกอบอาชีพ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 221)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในปัจจุบันโดยเฉพาะภาษาอังกฤษ การเรียนรู้ของเด็กสมัยนี้เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งเด็กสมัยนี้จะเรียนรู้ใน 3 มิติ คือ 1) ธรรมชาติสิ่งที่เกิดขึ้นจริง 2) เรียนรู้เรื่องเทคโนโลยีดิจิทัล เข้ามามีบทบาทกับเราในทุกวัน และ 3) เรื่องของคน สังคม วัฒนธรรมแต่เดิมเราเรียนรู้การพูดคุยพบปะกัน แต่เด็กสมัยนี้เรียนรู้โลกอีกแบบหนึ่ง คือ การอยู่ในสังคมออนไลน์ ดังนั้น การศึกษาจึงเป็นระบบการเตรียมความพร้อมของคนในอนาคต เด็กในวันนี้เขาจะได้ใช้ทักษะความรู้ในอีก 10 ปีข้างหน้าที่จะใช้ชีวิตในอีก 40-50 ปี ดังนั้น การเรียนรู้สำคัญมาก แต่ถามว่าเขาจะฝึกเรียนรู้สิ่งใหม่ได้อย่างไร เป็นคำถามที่ทุกคนต้องช่วยกัน ปัจจุบันเด็กอยากเรียนสิ่งที่ตัวเองสนใจ ผลสำรวจเด็กในกรุงเทพมหานครใช้เนตวันละ 12-13 ชั่วโมงต่อวัน ความยากอยู่ที่เด็กที่เกิดมาเขาจะเรียนรู้โลกวิถีใหม่ โดยที่ต้องหาคนที่แนะนำที่มีความสามารถสูง นั่นคือ ครู คำถาม คือ จะช่วยครูที่จะเป็นคนชี้แนะแนะนำให้เด็ก ให้ Feedback ที่ดีให้กับเด็กได้เรียนรู้เรื่องพวกนี้ได้อย่างไร เทคโนโลยีดิจิทัลที่เห็นโลกกำลังเปลี่ยน โรงเรียนจะเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมากขึ้น ใช้สื่อ เครื่องมือ อุปกรณ์ 5G ในอนาคต สังคมอาจจะเป็นคนจัดการศึกษาเองก็ได้ หรือโรงเรียนอาจจะเป็นส่วนที่ในการมาพูดคุยในส่วน ที่ทำออนไลน์ไม่ได้ทำการทดลอง หรือแม้กระทั่งอาจจะไม่มีโรงเรียนแล้วก็ได้ โลกมีฉากทัศน์ที่กำลังเกิดขึ้น แต่สิ่งที่พวกเราอยากเห็น คือ โซลูชัน (Solution ก็คือ ตอบโจทย์) ที่จะนำมาช่วยกันตอบโจทย์และยังกล่าวว่า จากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และเกิดการแพร่ระบาดของโควิด-19 ส่งผลต่อการศึกษายังเทคโนโลยีดิจิทัลได้เข้ามาบทบาท ในชีวิตของเด็กมากขึ้น การจัดการเรียนการสอนหรือการใช้ชีวิตของเด็กเปลี่ยนไป ครู โรงเรียนก็ต้องปรับตัวเองเปลี่ยนแปลงไปด้วย “ตอนนี้ทุกคนใช้ชีวิตอยู่ในโลกเทคโนโลยีดิจิทัล และต่อไปเป็นช่วง Next New Normal เด็กก็ยังคงใช้ชีวิตอยู่ในโลกออนไลน์ ซึ่งการเติบโตของเด็กรุ่นใหม่จะใช้ประสาทสัมผัสจากตาและหู เป็นหลัก แตกต่างจากเด็กยุคเก่าที่ใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ดังนั้น ในการเข้าถึงผู้คน การเรียนรู้แตกต่างกัน พอเกิดโควิดทำให้ทุกคนไม่ได้เจอหน้ากันหรือพบปะกันโดยตรง และไม่ว่าโรงเรียนจะเปิดได้เมื่อใด การเรียนการสอน จึงเป็นแบบผสมผสาน และเป็นความท้าทายของเด็กในการเจอประสบการณ์จริง” “ทิศทางการศึกษาต้องมี การปรับกันทั้งระบบ ทั้งห้องเรียนซึ่งเป็นแกนหัวใจการศึกษา เพราะห้องเรียนมีทั้งครู นักเรียน โดยเฉพาะครูที่ต้องปรับกระบวนการทัศน์ในการเรียนการสอน ทำอย่างไรให้เด็กได้รู้ศักยภาพของตนเอง มีทักษะ ทักษะคิด และมีความรู้ที่ดี ซึ่งปัจจุบันและในอนาคตจะมีการจัดการศึกษาหลักสูตรฐานสมรรถนะ เป็นการส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ และมีทักษะที่เกิดจากการปฏิบัติ เรียนรู้จากของจริง โดยจะมีเทคโนโลยีเข้ามาช่วยเพิ่มเติมในการเรียนรู้ของเด็ก ครูกับเด็กจะเรียนรู้พัฒนาตนเองไปพร้อม ๆ กัน” (วรรงค์ รักเรืองเดช, 2564 : ออนไลน์)

ในยุค “นิว นอร์มอล” (New Normal) ท่ามกลางวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของ โควิด-19 ส่งผลกระทบวงกว้างในหลายมิติทั่วโลกรวมทั้งผลกระทบอย่างหนักต่อการศึกษาทุกระดับในหลายแง่มุม ทำให้สถานศึกษาเกือบทุกแห่งต้องปิดการเรียนการสอนเพื่อยับยั้งการแพร่กระจายของเชื้อไวรัส แม้ว่าทุกฝ่ายต้องพยายามทุกวิถีทางเพื่อให้สถานศึกษาสามารถเปิดทำการเรียนการสอนได้อย่างต่อเนื่องหรือจัดให้เป็นสถานที่เปิดได้ในลำดับต้น ๆ ถึงจะมีหลักฐานมากมายที่ชี้ให้เห็นถึงผลเสียของการปิดสถานศึกษา หรือแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนไม่ใช่สถานที่หลักของการ

แพร่เชื้อ (กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา, 2564 : ออนไลน์) และในการจัดการเรียนการสอนพิเศษของภาษาอังกฤษก็ไม่สามารถทำได้ ทำให้ส่งผลเสียกับการพัฒนาสถานศึกษาทุกระดับ และส่งผลเสียกับนักเรียนขาดโอกาสที่ดีในการเรียนรู้ทั่วประเทศ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ New Normal คือ ความปกติใหม่ เป็นฐานวิถีชีวิตใหม่ ซึ่งหมายถึงรูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างใหม่ที่แตกต่างจากอดีต โดยการเปลี่ยนรูปแบบการสอนจากเดิมสอนในห้องเรียน เปลี่ยนมาเป็นการสอนแบบเรียนออนไลน์ สถานศึกษาที่สามารถจัดการเรียนการสอนออนไลน์ได้ก็ดำเนินการเรียนออนไลน์ผ่านโปรแกรมต่าง ๆ เช่น Google Meet, Zoom, Microsoft Team เป็นต้น ใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีเข้ามาช่วยให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น กระบวนการในการจัดการเรียนการสอนในด้านภาษาอังกฤษ และรายวิชาต่าง ๆ มีความสำคัญต่อผู้เรียนทุกระดับชั้น โดยการศึกษาข้อมูลในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในยุค New normal สู่ยุค Next normal ให้สถานศึกษาพิจารณารูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมโดยยึดหลักความปลอดภัยของผู้เรียน ผู้สอน และผู้ปกครอง เป็นสำคัญ นำไปสู่ยุค Next normal พร้อมกับการมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ คู่คุณธรรม ที่ยั่งยืนต่อไป

ชีวิตวิถีใหม่ (New normal) ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

คำว่า New Normal ถูกนำมาใช้ครั้งแรกโดยบิลล์ กรอส (Bill Gross) ผู้ก่อตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์ชาวอเมริกัน โดยตอนนั้นเขาใช้อธิบายถึงสภาวะเศรษฐกิจโลก หลังจากเกิดวิกฤติเศรษฐกิจแฮมเบอร์เกอร์ ในสหรัฐอเมริกา ช่วงระหว่างปี 2007–2009 เป็นสภาวะที่เศรษฐกิจโลกมีอัตราการเติบโตชะลอตัวลงจากในอดีต และเข้าสู่อัตราการเติบโตเฉลี่ยระดับใหม่ที่ต่ำกว่าเดิม ควบคู่ไปกับอัตราการว่างงานที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องหลังเกิดวิกฤติทางการเงิน ในสหรัฐอเมริกาในตอนนี้อย่างเกิดวิกฤติการณ์ โควิด-19 คำว่า “นิว นอร์มอล” (New Normal) ถูกหยิบมาใช้อีกครั้งแต่ขยายวงออกไปในทุกวงการไม่ว่าจะเป็นภาคเศรษฐกิจ ธุรกิจ การศึกษา ชีวิตประจำวัน หรือภาคสังคมอะไรก็ตามที่เป็นเรื่องเกิดขึ้นใหม่หลัง โควิด-19 วิถีชีวิตแบบใหม่ก็就会被เรียกว่า New Normal (กรมสุขภาพจิต, 2563 : ออนไลน์) ซึ่งราชบัณฑิตยสภาได้บัญญัติศัพท์ “New Normal” เพิ่มเข้ามาโดยคณะกรรมการบัญญัติศัพท์วิทยาศาสตร์ ราชบัณฑิตยสภา ได้อธิบาย คำนี้เอาไว้ว่า New Normal แปลว่า ความปกติใหม่ ฐานวิถีชีวิตใหม่ ซึ่งหมายถึง รูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างใหม่ที่แตกต่างจากอดีต อันเนื่องจากมีบางสิ่งมากระทบจนแบบแผนและแนวทางปฏิบัติที่คนในสังคมคุ้นเคยอย่างเป็นปกติและเคยคาดหมายล่วงหน้าได้ ต้องเปลี่ยนแปลงไปสู่วิถีใหม่ภายใต้หลักมาตรฐานใหม่ที่มั่นคงเคย (กรุงเทพธุรกิจ, 2564 : ออนไลน์)

รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในวิถีชีวิตใหม่ (New normal)

จากการหารือร่วมกันระหว่างกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย องค์การอนามัยโลกประเทศไทย ยูนิเซฟ และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง โดยใช้กรอบแนวทาง 6 มิติ ได้แก่ การดำเนินงานเพื่อความปลอดภัย การเรียนรู้ การครอบคลุมถึงเด็กด้อยโอกาส สวัสดิภาพและการคุ้มครอง นโยบาย และการบริหารการเงิน ทำให้กระทรวงศึกษาธิการเสนอให้จัดการเรียนการสอนได้ 5 รูปแบบ ตามบริบท และความเหมาะสมของแต่ละสถานศึกษา ได้แก่ On-line, On-air, On-demand, On-hand และ On-site ทั้งนี้ในแต่ละรูปแบบมีรายละเอียดตลอดจนข้อดีและข้อจำกัดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (Office of the Basic Education Commission, 2021 อ้างใน ธิษณา ศรพิตรธรรณนา, 2564 : 5-12)

1. รูปแบบการเรียนการสอนแบบ On-line คือ การศึกษาที่เกิดขึ้นบนอินเทอร์เน็ต มักจะเรียกว่า "e-Learning" อย่างไรก็ตามการเรียนรู้ออนไลน์เป็นเพียง ส่วนหนึ่งของ "การเรียนรู้ทางไกล" ด้วยแรงกดดันและการกระตุ้นจากโรคระบาดที่ทำให้ทุกคนต้องเว้นระยะห่างกันในสังคม หรือ Social distancing เกิดขึ้น ดังนั้น ในวงการการศึกษาทั้ง ในไทยและต่างประเทศ จึงนำรูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์มาประยุกต์ใช้ จัดเป็นการเรียนการสอนแบบสองทาง แบ่งประเภทได้ดังนี้

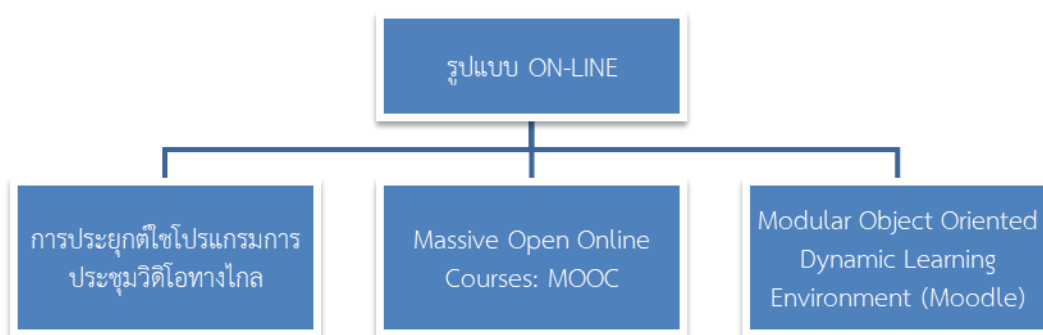
1.1 การเรียนการสอนโดยผ่านแอปพลิเคชันการประชุมทางวิดีโอ เช่น Google Hangout meet, Zoom meeting, Schoology, WebEx, Microsoft Teams เป็นต้น ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนผ่านการประยุกต์ใช้โปรแกรมการประชุมวิดีโอทางไกลที่ผู้สอนสามารถเตรียมและผู้สอนสามารถเห็นหน้ากันและกัน สามารถสอบถามได้ รวมทั้ง

สามารถบันทึกไฟล์ขณะสอนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนย้อนหลังได้ ซึ่งเอกสารประกอบการสอน เช่น Powerpoint วิดีโอ รูปภาพ เอกสารการสอนในรูปแบบของไฟล์ Word และ Excel รูปแบบการเรียนนี้ ผู้เรียนแอปพลิเคชันส่วนใหญ่ไม่มีค่าใช้จ่าย มีเพียงบางแอปพลิเคชันที่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ถ้าใช้เกินเวลาที่กำหนด อย่างเช่น Zoom meeting เป็นต้น

1.2 การเรียนการสอนด้วยรูปแบบ Massive Open Online Courses : MOOC เป็นรูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในการเรียน โดยใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ และเป็นการจัดการเรียนการสอนแบบสองทางที่มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ห้องเรียนมีขนาดใหญ่สำหรับนักเรียน นิสิต นักศึกษา ประชาชนทั่วไปที่สนใจเข้าเรียนในสาขาที่ตนเองต้องการพัฒนา โดยมีองค์ประกอบ ได้แก่ วิดีโอการสอนบรรยายเนื้อหา และการยกตัวอย่างประกอบ เอกสารการสอนแบบออนไลน์ การตอบโต้แสดงความคิดเห็นระหว่างผู้สอนและผู้เรียน การประเมินผลการเรียน และการทดสอบ เป็นต้น

1.3 การเรียน และการสอน ด้วยรูปแบบ Modular Object Oriented Dynamic Learning Environment (Moodle) เป็นการจัดการเรียนการสอนแบบสองทาง โดยจัดการเรียนการสอนในระบบออนไลน์ให้มีบรรยากาศเหมือนเรียนในห้องเรียน หรือเรียกว่า LMS (Learning Management System) หรือระบบจัดการคอร์สการเรียนการสอน CMS (Course Management System) ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สำหรับสถาบันการศึกษา หรือครู ใช้เพื่อเตรียมแหล่งข้อมูล กิจกรรม และเผยแพร่แบบออนไลน์ผ่านอินเทอร์เน็ต หรืออินเทอร์เน็ต สามารถนำไปใช้ได้ ทั้งองค์กรระดับ มหาวิทยาลัย โรงเรียน สถาบัน หรือครูสอนพิเศษ โดยไม่มีค่าใช้จ่าย

สรุปการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในรูปแบบออนไลน์ ไม่ได้เหมาะกับทุกกลุ่มและทุกวัย โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียนอนุบาล ประถมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนต้น เพราะเป็นวัยที่ยังต้องอยู่ในการควบคุมและดูแลในขณะที่ยังเรียน อีกทั้งการอยู่หน้าจอคอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนออนไลน์เป็นเวลานาน ๆ ยังส่งผลต่อสายตา และสุขภาพอีกด้วย อีกทั้งผู้ปกครองบางส่วนยังไม่สามารถสนับสนุน และจัดหาอุปกรณ์การเรียนที่เหมาะสมให้บุตรหลานได้ แต่สำหรับผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลายจนถึงระดับอุดมศึกษา สามารถเรียนในรูปแบบออนไลน์ได้ เพราะค่อนข้างจะสามารถบริหารเวลา และมีความรับผิดชอบในการเข้าเรียน อย่างไรก็ตามมีสิ่งจำเป็นที่ผู้สอนควรคำนึงถึงคือ ความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน ความพร้อมในการเข้าถึงสื่อและอุปกรณ์การเรียนบริบทของสถานศึกษาเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแบบออนไลน์มีประสิทธิภาพ ผู้เรียนสามารถที่จะพัฒนาตนเอง และนำความรู้ไปต่อยอดในอนาคตได้ ดังแสดงในแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 รูปแบบการเรียนการสอนแบบ On-line (อิษณา ศรีทธารัตน์ธนา, 2564 : 7)

2. รูปแบบการเรียนการสอนแบบ On-air ผ่านระบบสื่อสารช่องทางหลักโดยส่งสัญญาณครูผู้สอนต้นทางมาจากโรงเรียนวังไกลกังวล อ.หัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จัดเป็นการเรียนการสอนที่มีการสื่อสารทางเดียว แต่ในภาวะการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 นี้ ถือเป็นการจัดการเรียนการสอนที่คำนึงถึงความปลอดภัยสูงสุดของทุกคนที่เกี่ยวข้อง และนักเรียนทุกคนสามารถเข้าถึงการเรียนการสอนได้ แม้จะไม่สามารถเรียนที่โรงเรียน อีกทั้งเป็นการใช้สิ่งที่มีอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีช่องทางการเรียนการสอนดังนี้ (อิษณา ศรีทธารัตน์ธนา, 2564 : 7-9)

2.1 Digital e-Learning ส่งสัญญาณผ่านดาวเทียม (DLTV) ผ่านดาวเทียมไทยคม ระบบ KU-band ช่อง 186-200 ออกอากาศ 15 ช่อง (DLTV 1-15) ตลอด 24 ชั่วโมง ผ่านทางทีวีดิจิทัล (DLTV) และยังสามารถเข้าระบบ อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ www.dltv.ac.th โดยเนื้อหาสาระการเรียนรู้ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 นอกจากนั้นยังสามารถรับชมผ่านแอปพลิเคชัน DLTV (DLTV application) บนมือถือ หรือแท็บเล็ต เหมาะ สำหรับนักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครองและประชาชนโดยทั่วไป เพราะสามารถชมรายการได้ทุกที่ทุกเวลา ชมได้ทั้ง รายการสดและเลือกชมย้อนหลัง

2.2 OBEC content center สถานีโทรทัศน์การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นชุดโปรแกรมและแพลตฟอร์มการ เรียนรู้ครบวงจรของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อรองรับการให้บริการแพลตฟอร์มการเรียนรู้ให้เชื่อมโยงกับระบบ Digital e-Learning สามารถรับชมผ่านทางทีวีดิจิทัล นอกจากนั้นยังสามารถเข้าถึงได้จาก www.obectv.tv โดยเนื้อหาสาระ การเรียนรู้ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และยังมีสื่อสนับสนุนเช่น Tutor ดิวฟรี.com, e-Book สำหรับนักเรียนด้วย

สรุปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแบบ On- air ควรมีผู้สอนคอยชี้แนะผู้เรียนตลอดในขณะที่เรียนกรณี เรียนในชั้นเรียนปกติ เพราะการเรียนภาษาอังกฤษถือเป็นการเรียนภาษาต่างประเทศ ซึ่งผู้เรียนไม่คุ้นเคย ไม่ใช่สื่อสาร ในชีวิตประจำวัน และต้องเรียนรู้ทั้ง 4 ทักษะคือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ดังนั้น ผู้สอนจึงต้องคอยชี้แนะ นำ สนับสนุน กระตุ้นให้ผู้เรียนอยากที่จะเรียนรู้ในช่วงเวลาที่เรียน และกรณีผู้เรียนเรียนผ่านจากที่บ้านควรมี ผู้ปกครองคอยชี้แนะและอธิบายเพิ่มเติมให้ผู้เรียนในขณะที่เรียนด้วยจึงจะประสบผลสำเร็จ อย่างไรก็ตามมีผู้ปกครอง บางส่วนที่ไม่สามารถให้คำแนะนำบุตรหลานได้ จึงเป็นข้อจำกัดของผู้เรียนในการเรียนรูปแบบนี้ นอกจากนั้น ผู้สอนยัง ต้องเตรียมการสอนและการวัดผลประเมินผลให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่ผู้เรียนได้เรียนมาจากต้นทางด้วย ถือเป็นท้าทาย ของทั้งผู้เรียนและผู้สอนอย่างแท้จริง การจัดการเรียนการสอนสรุปได้ดังแผนภาพที่ 2

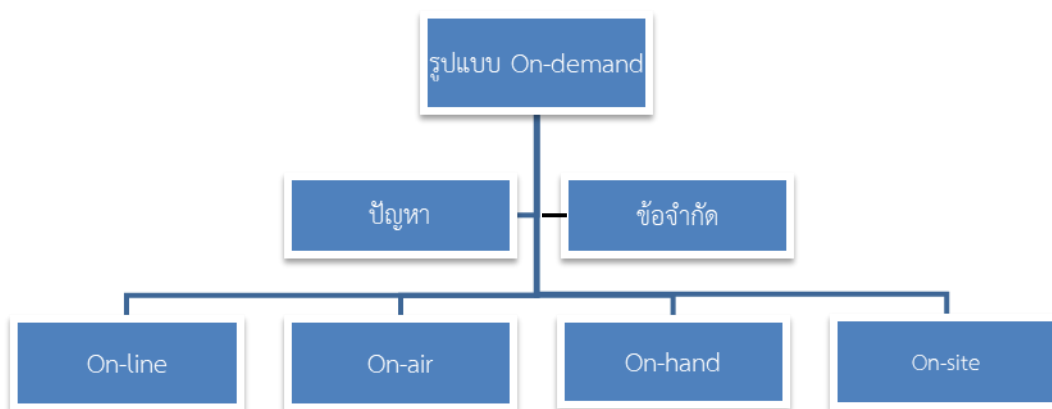

แผนภาพที่ 2 รูปแบบการเรียนการสอนแบบ On-air (ธิษณา ศรีทธารัตน์ธนา, 2564 : 9)

3. รูปแบบการเรียนการสอนแบบ On-demand เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ผู้สอนได้สำรวจปัญหาและ อุปสรรคของผู้เรียนเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม จากนั้นผู้สอนได้จัดการเรียนการสอนบนพื้นฐานและข้อจำกัดของ ผู้เรียนในเขตบริการของแต่ละสถานศึกษา ดังนั้น รูปแบบการเรียนรู้จะหลากหลายและแตกต่างกันในแต่ละสถานศึกษา อาทิเช่น กลุ่มผู้เรียนที่พร้อมและสามารถเรียนรู้ผ่านเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันทางการศึกษาต่าง ๆ ที่มีชุดโปรแกรมใน จัดทำบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ให้ครูผู้สอนใช้งาน หรือเป็นคลังที่รวบรวมบทเรียนสำเร็จรูปแบบต่าง ๆ สำหรับเป็นสื่อใน การจัดการเรียนการสอน ซึ่งทั้งผู้เรียนและครูผู้สอนนั้นจะสามารถเลือกใช้เว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันเหล่านั้นร่วมกันใน การเรียนการสอน ทั้งนี้สามารถเรียนผ่านอุปกรณ์ อาทิเช่น คอมพิวเตอร์พกพา (Notebook) โทรศัพท์มือถือ (Mobile phone) หรือสมาร์ทโฟน (Smart phone) และแท็บเล็ต (Tablet) เป็นต้น หรือเรียนผ่านทางโทรทัศน์ทางไกลผ่าน ดาวเทียมในช่องทาง www.dltv.ac.th หรือผ่านทางสถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมเพื่อการศึกษา OBEC channel ตามประกาศของทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ที่ประกาศให้จัดการเรียนการ สอนในสถานการณ์แพร่ระบาดในกลุ่มจังหวัดที่มีความเสี่ยงสูง โดยให้จัดการเรียนการสอนในระดับ อนุบาล- มัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเป็นการเรียนผ่านครูผู้สอนที่ทำการบันทึกการสอนไว้ในแต่ละรายวิชา หรือการจัดการเรียนการ สอนในชั้นเรียนปกติ แต่มีมาตรการการควบคุมและป้องกันการระบาดของโรคร้ายอย่างเคร่งครัด นอกจากนั้นยังมีการ

จัดการเรียนโดยผู้สอนเดินทางไปสอนหรือเยี่ยมเยียนผู้เรียนถึงที่บ้านโดยเรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ เป็นต้น กล่าวได้ว่าการเรียนรูปแบบ On-demand นี้เป็นการจัดการเรียนการสอนบนพื้นฐานปัญหาและข้อจำกัดของผู้เรียนที่แตกต่างกันไปในแต่ละสถานศึกษา ซึ่งถือเป็นสิ่งที่ดีมาก เพราะเป็นการคำนึงถึงพื้นฐานของผู้เรียนตลอดจนครอบครัวที่มีความแตกต่างกัน แต่เพราะการเรียนรู้ไม่สามารถหยุดชะงักได้ ผู้สอนตลอดจนสถานศึกษาจึงต้องหาวิธีการหรือการบริหารจัดการที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียน

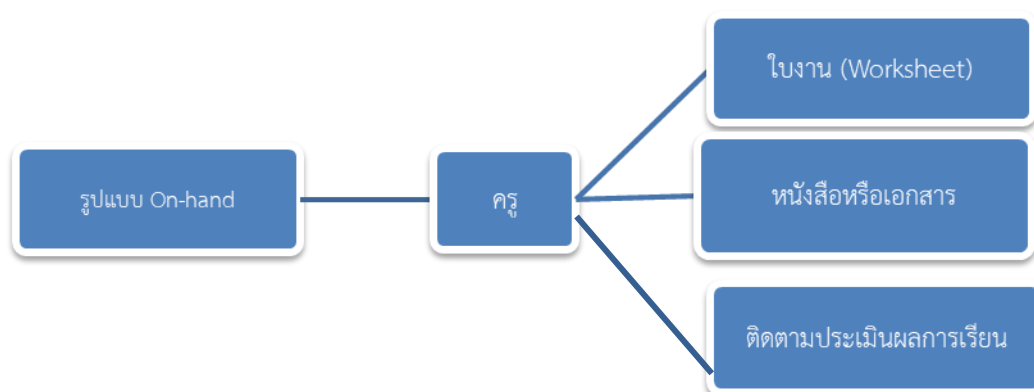
สรุปการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษรูปแบบ On-demand เป็นการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสมและความพร้อมของผู้เรียน โดยผ่านข้อตกลงร่วมกันระหว่างผู้สอน สถานศึกษา ผู้ปกครอง และผู้เรียน อย่างไรก็ตามการจัดการเรียนการสอนรูปแบบนี้ หากบรรลุข้อตกลงร่วมกันในรูปแบบการเรียนรู้แล้ว ควรมีผู้สอนหรือผู้ปกครองคอยให้คำแนะนำอย่างสม่ำเสมอ สามารถสรุปได้ดังในแผนภาพที่ 3

แผนภาพที่ 3 รูปแบบการเรียนการสอนแบบ On-demand (อิษณา ศรีทวารัตน์ธนา, 2564 : 10)

4. รูปแบบการเรียนการสอนแบบ On-hand เป็นการจัดการเรียนการสอนโดยครูจัดทำเอกสาร ใบงาน แบบฝึกหัด คู่มือและชุดกิจกรรมต่าง ๆ ให้แก่นักเรียน โดยจัดทำให้เข้าใจง่าย พร้อมมีคู่มือแนะนำนักเรียนและผู้ปกครอง ซึ่งโรงเรียนจะมีการจัดส่งเอกสารต่าง ๆ ให้แก่นักเรียนถึงบ้าน และมีการติดตาม ประเมินผลโดยครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพราะบางพื้นที่ทางไกล ไม่สามารถรับสัญญาณอินเทอร์เน็ต บางพื้นที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ และบางพื้นที่ครอบครัวขาดอุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของบุตรหลาน การจัดการเรียนการสอนรูปแบบนี้ ผู้สอนจะเข้าไปให้คำแนะนำผู้เรียนถึงที่บ้านและจะเก็บใบความรู้ของสัปดาห์ก่อน ๆ กลับมาด้วย หากผู้เรียนหรือผู้ปกครองไม่เข้าใจในเนื้อหาที่สามารถสอบถามจากผู้สอนได้โดยตรง จากข้อสังเกตการเรียนการสอนรูปแบบนี้ เป็นการเรียนการสอนที่เข้าถึงและเข้าใจทั้งผู้เรียนและผู้ปกครอง มีการสำรวจปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนความพร้อมในเบื้องต้นของผู้เรียนแต่ละคน ผู้สอนมีความเสียสละและความอดทนในการลงพื้นที่เพื่อต่อยอดการเรียนรู้ของลูกศิษย์ ดังที่เราจะเห็นจากภาพข่าวทางโทรทัศน์หรือทางสื่ออื่น ๆ ที่ผู้สอนมีการเดินทางเข้าเยี่ยมผู้เรียนถึงที่บ้านพร้อมทั้งอธิบายทำความเข้าใจแก่ผู้เรียนและผู้ปกครองถึงใบความรู้และเอกสารประกอบการเรียนที่ผู้สอนนำไปมอบให้ผู้เรียนถึงที่บ้าน เห็นภาพรอยยิ้มของผู้เรียนและผู้ปกครองในสถานการณ์ที่ต้องยอมรับร่วมกัน

สรุปได้ว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในรูปแบบ On-hand เป็นการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียนที่ครอบครัวไม่มีความพร้อมที่จะสนับสนุนอุปกรณ์หรือสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการเรียน ผู้เรียนอยู่ในพื้นที่ทางไกลไม่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ตและบางพื้นที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ โดยผู้สอนจัดทำเอกสาร ใบความรู้ แล้วนำส่งให้ผู้เรียนด้วยตนเองหรือจัดส่งโดยระบบขนส่ง จากนั้นผู้สอนลงพื้นที่เพื่ออธิบายและตอบข้อซักถามแก่ผู้เรียนและผู้ปกครอง ถือว่าเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เกิดการสื่อสารสองทางและแก้ปัญหาให้ผู้เรียนที่ไม่มีความพร้อมในการเรียนด้วยการใช้สื่อและเทคโนโลยี การเรียนการสอนรูปแบบนี้สรุปได้ดังแผนภาพที่ 4

แผนภาพที่ 4 รูปแบบการเรียนการสอนแบบ On-hand (อิษณา ศรีทราธรัตน์ธนา, 2564 : 10)

5. รูปแบบการเรียนการสอนแบบ On-site เป็นการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติในพื้นที่ปลอดภัย แต่ให้มีมาตรการในการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ตามที่ศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-19 (ศบค.) ได้ประกาศไว้ เช่น การวัดอุณหภูมิก่อนเข้าสถานศึกษาหรือชั้นเรียน การเว้นระยะห่างทางสังคม พื้นที่ห้องเรียนมีความกว้างสามารถจัดที่นั่งแบบเว้นระยะห่างได้จำนวน 20-25 คนในห้องเรียน เป็นต้น ทั้งนี้การบริหารจัดการให้เข้าเรียนในชั้นเรียนจะขึ้นกับจำนวนของผู้เรียน และบริบทของสถานศึกษาในแต่ละพื้นที่ที่มีความปลอดภัย ทั้งนี้มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนดังนี้ (Office of the Basic Education Commission, 2021 อ้างใน อิษณา ศรีทราธรัตน์ธนา, 2564 : 11-12)

5.1 รูปแบบการมาเรียนทุกวันในชั้นเรียนปกติ ภายใต้เงื่อนไข

5.1.1 โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 20-25 คนต่อห้องและมีจำนวนครูผู้สอนครบชั้นเรียน

5.2 การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blend learning) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นในห้องเรียนปกติที่ผู้เรียนเจอกับผู้สอนโดยตรงและผสมผสานกับการเรียนรู้นอกห้องเรียนที่ผู้เรียนผู้สอนไม่เผชิญหน้ากัน โดยขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของแต่ละสถานศึกษาเป็นสำคัญ มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนดังนี้

5.2.1 รูปแบบการสลับชั้นเรียนของนักเรียน ภายใต้เงื่อนไข

5.2.1.1 โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง ที่มีพื้นที่น้อยและจำนวนครูไม่เพียงพอ เมื่อขยายจำนวนห้องเรียนทำให้ครูไม่ครบชั้นและไม่ครบวิชา

5.2.2 รูปแบบการสลับชั้นเรียนของนักเรียน (สลับวันคู่ วันคี่) ภายใต้เงื่อนไข

5.2.2.1 โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง ที่มีพื้นที่น้อยและจำนวนครูไม่เพียงพอเมื่อขยายจำนวนห้องเรียนทำให้ครูไม่ครบชั้นและไม่ครบวิชา

5.2.2.2 ระดับชั้นประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น เรียนผ่านระบบการเรียนทางไกล (On-air) โดยแบ่งกลุ่มเรียนสลับกับการเรียนในห้องปกติ

5.2.2.3 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เรียนผ่านระบบ On-line โดยแบ่งกลุ่มเรียนสลับกับการเรียนในห้องปกติ

5.2.3 การสลับช่วงมาเรียนของนักเรียน (นักเรียนมาเรียนทุกวัน) ภายใต้เงื่อนไข

5.2.3.1 โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง ที่มีพื้นที่น้อยและจำนวนครูไม่เพียงพอ เมื่อขยายจำนวนห้องเรียนทำให้ครูไม่ครบชั้นและไม่ครบวิชา

5.2.3.2 ผู้ปกครองสะดวกรับ-ส่ง นักเรียน กรณีโรงเรียนเลิกเรียนช่วงเช้าเวลา 11.30 น. ช่วงบ่ายเวลา 15.30 น.

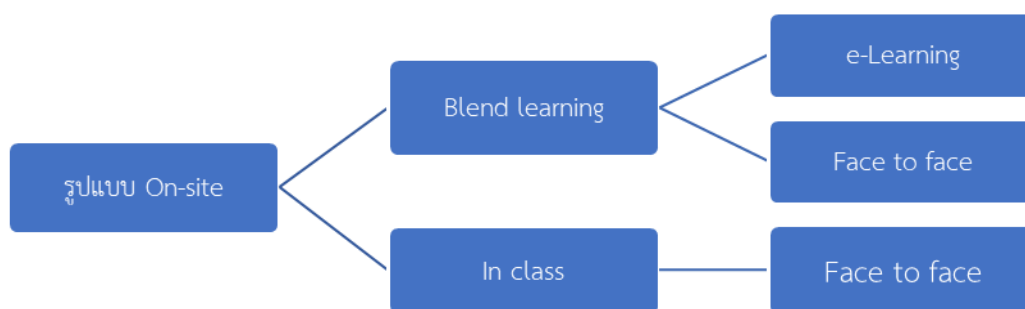
5.2.4 การสลับกลุ่มนักเรียน (แบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม สลับวันมาเรียน) ภายใต้เงื่อนไข

5.2.4.1 เหมาะกับโรงเรียนขนาดใหญ่ ใหญ่พิเศษมีจำนวนนักเรียนมาก ห้องเรียนและพื้นที่จำกัด และโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนโครงการห้องเรียนพิเศษ เช่น English Program, Mini English Program, Gifted ตลอดจนโรงเรียนประจำพนักอนเต็มรูปแบบหรือบางส่วน และโรงเรียนกีฬา

5.2.4.2 ระดับชั้นประถมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น เรียนผ่านระบบการเรียนทางไกล (On-air) โดยแบ่งกลุ่มเรียนสลับกับการเรียนในห้องปกติ

5.2.4.3 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เรียนผ่านระบบ On-line โดยแบ่งกลุ่มเรียนสลับกับการเรียนในห้องปกติจากการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ On-site จะเห็นได้ว่า มีทั้งรูปแบบที่สามารถเข้าเรียนในชั้นเรียนได้ตามปกติ ซึ่งถือเป็นการเรียนการสอนปกติ ผู้เรียนมีโอกาสซักถามข้อสงสัย ขณะเดียวกันผู้สอนก็เห็นพฤติกรรมเรียนของผู้เรียนและคอยแนะนำ ชี้แนะอย่างใกล้ชิดในชั้นเรียน ซึ่งนับว่าดีที่สุดในรูปแบบการเรียนการสอนทั้งหมด ส่วนอีกรูปแบบเป็นการเข้าเรียนเป็นกลุ่มขนาดเล็กในชั้นเรียนสลับกับการเรียนด้วย On-line และ On-air ในบางพื้นที่ เรียกว่า เป็นรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blend learning)

สรุป การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแบบ On-site เป็นการเรียนรู้ที่บางสถานศึกษาจัดได้อย่างเต็มรูปแบบสามารถ นั่งเรียนในห้องได้ตามปกติ แต่มีมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 อย่างเคร่งครัด โดยการนั่งเว้นระยะห่างและเลี่ยงการรวมกลุ่มของผู้เรียน ส่วนอีกแบบเป็นการเรียนแบบผสมผสาน โดยแบ่งเป็นการมานั่งเรียนเป็นกลุ่มย่อย การสลับวันมาเรียน และบางส่วนจัดการเรียนรู้ผ่าน e-Learning ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการของแต่ละสถานศึกษา การเรียนการสอนรูปแบบ On-site ถือเป็นการจัดการเรียนการสอนรูปที่มีประสิทธิภาพที่สุด เพราะเป็นการเรียนการสอนที่ทั้งผู้เรียน และผู้สอนได้เผชิญหน้ากัน ผู้เรียนสามารถซักถามข้อปัญหา กับผู้สอนได้โดยตรง และบางสถานศึกษาก็จัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน เพราะจำนวนผู้เรียนมีจำนวนมาก ไม่อาจให้มารวมกลุ่มได้ การเรียนการสอนแบบ On-site ภายใต้วิถีชีวิตใหม่แห่งการเรียนรู้ในภาวะการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 นับว่าเป็นการเรียนรู้ในการปฏิบัติตามวิถีชีวิตใหม่ทั้งผู้เรียน และผู้สอนตลอดจนผู้ปกครอง สรุปได้ดังแผนภาพที่ 5

แผนภาพที่ 5 รูปแบบการเรียนการสอนแบบ On-site (ธัญญา ศรีธารรัตน์ธนา, 2564 : 12)

แนวทางการพัฒนาครู “New Normal” ชีวิตวิถีใหม่ไปสู่ “Next Normal”

การก้าวผ่านจาก “New Normal” ชีวิตวิถีใหม่ที่อยู่ร่วมกับโควิดไปสู่ “Next Normal” ชีวิตวิถีถัดไปหลังโควิด ครูและบุคลากรทางการศึกษาจะต้องเตรียมพร้อมและปรับตัวอย่างไร โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ ยกกระดับศักยภาพของตนเองและเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการศึกษา ให้ผู้เรียนมีศักยภาพโอกาสทางการแข่งขันของประเทศต่อไป ชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) จึงเป็นแนวทางที่ภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม จะต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบวิถีชีวิตจากที่เคยออกจากบ้าน เพื่อไปทำงาน ไปโรงเรียน ต้องหันมาทำทุกอย่างอยู่ที่บ้าน เมื่อต้องออกจากบ้านก็ต้องใส่หน้ากากอนามัยเพื่อป้องกันเชื้อโรค ส่วนภาคธุรกิจก็ต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการให้บริการไปสู่ระบบซื้อขายและบริการผ่านระบบออนไลน์ ซึ่งจะเห็นได้ว่า บนชีวิตวิถีใหม่มีการใช้บริการต่าง ๆ ผ่านระบบออนไลน์มากขึ้น มีแพลตฟอร์มบริการดิจิทัล (Digital Service Platform) บนระบบออนไลน์เกิดขึ้นมากมาย ทำให้เข้าถึงสินค้า

และบริการต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น โดยมีตัวอย่างชีวิตวิถีใหม่ที่เกิดขึ้น ได้แก่ การ Work From Home การเรียนการสอนออนไลน์ การทำธุรกิจออนไลน์ การให้บริการทางการแพทย์แบบวิถีใหม่ และการท่องเที่ยววิถีใหม่ เป็นต้น ประเด็นที่ต้องตระหนักต่อไป คือ การก้าวผ่านจาก “New Normal” ชีวิตวิถีใหม่ที่อยู่ร่วมกับโควิด ไปสู่ “Next Normal” ชีวิตวิถีถัดไปหลังโควิด โดยจะต้องเตรียมพร้อม และปรับตัวอย่างไร โดยเฉพาะการเปิดรับเทคโนโลยีและบริการดิจิทัลใหม่ ๆ รวมถึงแพลตฟอร์มออนไลน์ ที่ตอบโจทย์เรื่องความสะดวกสบาย โดยมุ่งเน้นเรื่องความปลอดภัยด้านสุขอนามัย และผลกระทบกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น โดยมีแนวโน้มการใช้ชีวิตแบบ Next Normal ดังนี้ (เสกสันต์ พันธุ์บุญมี, 2564 : ออนไลน์)

1. Stay-at-Home Economy สถานการณ์โควิด 19 ส่งผลให้วิถีการดำเนินชีวิตของผู้คนทั่วโลกเปลี่ยนไป บ้านจึงไม่ได้เป็นแค่ที่อยู่อาศัย แต่ยังกลายเป็นที่ทำงาน ห้องประชุม ห้องออกกำลังกาย หรือโรงภาพยนตร์ ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ สามารถใช้งานผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ได้อย่างสะดวกสบาย เทรนด์ดังกล่าวก่อให้เกิดรูปแบบเศรษฐกิจที่เรียกว่า Stay-at-home Economy เช่น การพบปะสังสรรค์ผ่าน แอปพลิเคชัน การทำธุรกิจ e-commerce การบริการจัดส่งอาหารถึงบ้าน และการเลือกซื้อสินค้าผ่านประสบการณ์เสมือนจริง (Virtual Reality)

2. Touchless Society การดำเนินชีวิตในโลกยุค Next Normal จะมุ่งเน้นเรื่องความปลอดภัยและสุขอนามัยเป็นสำคัญ เทคโนโลยีจึงถูกพัฒนาขึ้นมาเพื่อลดการสัมผัส ยกตัวอย่างเช่น ระบบการจัดส่งสินค้าแบบ Non-Contact Delivery ระบบประตูอัตโนมัติในพื้นที่สาธารณะ รูปแบบการจ่ายเงินแบบ e-payment รวมทั้งการออกแบบพื้นที่ธุรกิจที่สามารถให้บริการลูกค้าแบบปราศจากการสัมผัสใด ๆ แต่จะใช้เทคโนโลยีการสั่งงานด้วยเสียง (Voice Recognition) หรือจำลองโลกเสมือนจริง (Augmented Reality) แทน

3. Regenerative Organic ประเด็นเรื่องความปลอดภัยและผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมถือเป็นหัวใจสำคัญของโลกยุค Next Normal ดังนั้น เทรนด์หนึ่งที่จะฉายภาพชัดขึ้นเรื่อย ๆ คือ มาตรฐานสินค้าเกษตร ที่เรียกว่า Regenerative Organic ซึ่งไม่เพียงต้องปลอดสารพิษและปราศจากการใช้เคมีภัณฑ์แต่ต่างเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมถึงมาตรฐาน คุณภาพดิน การคุ้มครองสัตว์ คุณภาพชีวิตเกษตรกร ความยุติธรรมด้านค่าแรง รวมถึงระบบฟาร์มที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน

จะเห็นได้ว่าการก้าวผ่านจาก “New Normal” ไปสู่ “Next Normal” จะเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลที่ประชาชนทุกเพศทุกวัย และทุกภาคส่วน ต้องเรียนรู้และนำมาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต และการดำเนินธุรกิจ (Digital Transformation) ยกตัวอย่างเช่น การเรียนออนไลน์ นอกจากนักเรียน นักศึกษาแล้ว คนวัยทำงานยังสามารถเรียนรู้และพัฒนาทักษะ (Upskill & Reskill) เพื่อสร้างรายได้ให้มากขึ้น การทำธุรกิจออนไลน์ ภาคธุรกิจจะโฟกัสเฉพาะ Core Business ส่วนงานสนับสนุนจะเป็นการใช้ Out Source หรือการ Share Service รวมทั้งการใช้โปรแกรมจัดการธุรกิจและเครื่องมือดิจิทัลเพื่อลดต้นทุน

ฉลองรัฐ เหมอมลย์ชลมารค (2563 : ออนไลน์) ได้กล่าวว่า ชีวิตวิถีใหม่ในยุค Next Normal เป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่คนส่วนมากยอมรับและพร้อมปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การใช้ชีวิตให้สอดคล้องไปกับสถานการณ์ปัจจุบันนั้นคือการปฏิบัติตามกฎกติกาใหม่ บนพื้นฐานเรื่องการรักษาชีวิตรอดจากโรคระบาดที่อาจจะอยู่กับมนุษย์ไปอีกนาน หรือถูกปรับเป็นโรคประจำถิ่น ทั้งนี้ในส่วนของการศึกษานั้นมองว่าการสื่อสารเพื่อการศึกษาจะพัฒนาไปสู่ระบบการเรียนรู้ระยะไกล ผู้สอนอยู่ทางหนึ่ง ผู้เรียนอยู่อีกทางหนึ่ง สองฝ่ายไม่ต้องมาเจอกัน แต่สื่อสารทั้งด้านบทเรียนหรือการทำแบบทดสอบต่าง ๆ จะผ่านอุปกรณ์ที่เชื่อมระบบออนไลน์ ข้อดีของระบบนี้คือ การตัดขาดหนทางแพร่เชื้อโรคระหว่างกันเป็นไปได้ด้วยดี แต่ข้อเสียก็มีมาก เช่น ผู้ขาดอุปกรณ์จะหลุดจากการศึกษาระบบนี้ไป ซึ่งคนกลุ่มนี้มีไม่น้อยในสังคม ภาครัฐอาจต้องหาทางสนับสนุนอันเหมาะสมเพื่อให้การสื่อสารเพื่อการศึกษาเกิดขึ้นได้อย่างเท่าเทียม การเล่าเรียนแบบออนไลน์นี้ แม้มีข้อดีอยู่บ้าง แต่ระบบการศึกษาลักษณะนี้จะขยายตัวเพิ่มขึ้นแน่นอน แม้ผ่านพ้นภัยโควิด-19 ไปแล้วก็ตาม

ดังนั้น แนวทางการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในยุค Next Normal ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจะเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล ซึ่งจะเป็วิถีในการพัฒนาเสริมสร้างองค์ความรู้ ทักษะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่ง Bozkurt, A., and Sharma, R. C. (2020 : Online) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาในวิถีปกติ วิถีใหม่ และวิถีถัดไป : การสังเกตจากอดีต สนใจในปัจจุบัน และคาดการณ์สำหรับอนาคต” (Education in normal, new normal, and next normal: Observations from the past, insights from the present and projections for the future) พบว่า การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา

โควิด 19 ซึ่งเป็นมากกว่าวิกฤตการณ์และทำให้โลกตื่นตัวเรียกร้องเพื่อเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์และแนวทางการรับรู้ของโลก จึงไม่เป็นการประหลาดใจที่การแพร่ระบาดได้นำไปสู่การปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตปกติโดยธรรมชาติของการใช้ชีวิต ทำให้เห็นถึงความแตกต่างของวิถีปกติ (Normal) วิถีใหม่ (New Normal) และวิถีถัดไป (Next Normal) อย่างไรก็ตามมันเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องจดจำเสมอว่าวิถีใหม่ของคนใดคนหนึ่งสามารถเป็นวิถีปกติของคนอื่น ๆ ก็ได้ หรือวิถีปกติของใครบางคนสามารถเป็นวิถีใหม่สำหรับบางคนก็เป็นได้ ในลักษณะเดียวกันวิถีปกติและวิถีใหม่สำหรับบางคนสามารถเป็นวิถีถัดไปสำหรับคนอื่น ๆ การเกิดขึ้นเหล่านี้ของวิถีปกติและวิถีใหม่ที่เราได้มีประสบการณ์ของเวลาที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน โดยการปรับเปลี่ยนครั้งใหญ่ในวิถีทางของความเข้าใจและการตีความที่แตกต่างกันของชีวิต ไม่ใช่อย่างน้อยที่สุดคือการศึกษาที่ยังคงเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะอย่างยิ่งในแนวทางของการสอนและการเรียนรู้ และยังมีคามไม่แน่นอนว่าอนาคตจะเกิดอะไรกับเรา ซึ่งหมายความว่าปัจจุบันคือเวลาที่คำถามว่าอดีตคืออะไร อะไรคือปัจจุบัน และอะไรคือถัดไป การตระหนักว่าโลกและโดยเฉพาะการศึกษาซึ่งเรารู้ว่ามันจะไม่เหมือนเดิม มันจึงต้องมีความรอบคอบที่จะกำหนดประเด็นส่วนใหญ่ที่จำเป็นบนภาพของการศึกษาโดยหันมามุ่งมั่นใส่ใจ ว่าอะไรที่เราได้เรียนรู้จากอดีต และมองในปัจจุบัน และปรับการตีความของเราไปสู่อนาคตที่สามารถเชื่อมั่นไว้ใจได้

บทสรุป

การสอนภาษาอังกฤษในชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) ท่ามกลางวิกฤตการณ์ COVID-19 มีกระบวนการที่สำคัญ คือ รูปแบบการสอนผ่านเทคโนโลยีแพลตฟอร์มต่าง ๆ กระทรวงศึกษาธิการเสนอให้จัดการเรียนการสอนได้ 5 รูปแบบ ตามบริบท และความเหมาะสมของแต่ละสถานศึกษา ได้แก่ 1) On-line คือ การศึกษาที่เกิดขึ้นบนอินเทอร์เน็ต มักจะเรียกว่า "e-Learning" 2) รูปแบบการเรียนการสอนแบบ On-air ผ่านระบบสื่อสารช่องทางหลักโดยส่งสัญญาณครูผู้สอนต้นทางมาจาก โรงเรียนวังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 3) รูปแบบการเรียนการสอนแบบ On-demand เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ผู้สอนได้สำรวจปัญหาและอุปสรรคของผู้เรียนเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม จากนั้นผู้สอนได้จัดการเรียนการสอนบนพื้นฐานและข้อจำกัดของผู้เรียนในเขตบริการของแต่ละสถานศึกษา 4) รูปแบบการเรียนการสอนแบบ On-hand เป็นการจัดการเรียนการสอนโดยครูจัดทำเอกสาร ใบงาน แบบฝึกหัด คู่มือและชุดกิจกรรมต่าง ๆ ให้แก่นักเรียน โดยจัดทำให้เข้าใจง่าย พร้อมมีคู่มือแนะนำนักเรียนและผู้ปกครอง ซึ่งโรงเรียนจะมีการจัดส่งเอกสารต่าง ๆ ให้แก่นักเรียนถึงบ้าน และมีการติดตาม ประเมินผลโดยครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง และ 5) รูปแบบการเรียนการสอนแบบ On-site เป็นการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติในพื้นที่ปลอดภัย แต่ให้มีมาตรการในการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ตามที่ศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-19 (ศบค.) ได้ประกาศไว้ เช่น การวัดอุณหภูมิก่อนเข้าสถานศึกษาหรือชั้นเรียน การเว้นระยะห่างทางสังคม พื้นที่ห้องเรียนมีความกว้างสามารถจัดที่นั่งแบบเว้นระยะห่างได้จำนวน 20-25 คนในห้องเรียน เป็นต้น

โดยส่วนมากสถานศึกษาในระดับอนุบาล ถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบ On-hand เป็นการจัดการเรียนการสอนโดยครูจัดทำเอกสาร ใบงาน แบบฝึกหัด คู่มือและชุดกิจกรรมต่าง ๆ ให้แก่นักเรียน ซึ่งโรงเรียนจะมีการจัดส่งเอกสารต่าง ๆ ให้แก่นักเรียนถึงบ้านและมีการติดตาม ประเมินผลโดยครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง ส่วนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายถึงระดับอุดมศึกษา ใช้รูปแบบการเรียนออนไลน์ สถานศึกษาที่สามารถจัดการเรียนการสอนออนไลน์ได้ ก็ดำเนินการเรียนออนไลน์ผ่านโปรแกรมต่าง ๆ เช่น Google Meet, Zoom, Microsoft Team เป็นต้น ใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีเข้ามาช่วยให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

กรมสุขภาพจิต. (2563). **New Normal ชีวิตวิถีใหม่**. [Online]. Available :

<https://www.dmh.go.th/news/view.asp?id=2288>. [2565, มิถุนายน 10].

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ :

ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กรุงเทพธุรกิจ. (2564). **New Normal คืออะไร**. [Online]. Available :

<https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/882508>. [2565, มิถุนายน 10].

กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา. (2564). **กสศ. สำรวจสถานการณ์เด็กหลุดออกนอกระบบหลัง**

เปิดเทอมใหม่. [Online]. Available : <https://www.eef.or.th/news-eef-explore-children->

- falling-out-of-system-after-new-semester. [2565, มิถุนายน 10].
- ฉลองรัฐ เหมอมาลัยชลมารค. (2563). NEXT NORMAL กับวิถีใหม่แห่งการสื่อสาร. **สารรังสิต Online**. Available : <https://www2.rsu.ac.th/samrangsit-online-detail/CommArts-Article15>. [2565, มิถุนายน 10].
- ธิษณา ศรีธราตันธนา. (2564). การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในวิถีชีวิตใหม่ในบริบทการศึกษาของประเทศไทย. **วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม**, 20 (3), 1-15.
- วรวงศ์ รักเรืองเดช. (2564, ธันวาคม 8). 4 ความเปลี่ยนแปลงยุคโควิด-19 สู่การปรับตัว Next Normal. ใน **กรุงเทพธุรกิจ**. [Online]. Available : <https://www.bangkokbiznews.com/social/976332>. [2565, มิถุนายน 10].
- เสกสันต์ พันธุ์บุญมี (2564). **Digital Transformation จาก New Normal สู่ Next Normal**. [Online]. Available : <https://www.depa.or.th/th/article-view/digital-transformation-new-normal-next-normal>. [2565, มิถุนายน 10].
- Bozkurt, A., and Sharma, R. C. (2020). Education in normal, new normal, and next normal : Observations from the past, insights from the present and projections for the future. **Asian Journal of Distance Education**, [Online]. 15 (2), Available : https://www.academia.edu/44742537/Education_in_normal_new_normal_and_next_norm_Observations_from_the_past_insights_from_the_present_and_projections_for_the_future. [2022, June 12].